

DATOS IDENTIFICATIVOS

Fundamentos de Xeografía Física

Materia	Fundamentos de Xeografía Física			
Código	002G250V01102			
Titulación	Grao en Xeografía e Historia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1º	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	de Uña Alvarez, Elena			
Profesorado	de Uña Alvarez, Elena			
Correo-e	edeuna@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia de formación básica en Xeografía. Trata dos fundamentos teóricos e metodolóxicos cara o coñecemento global dos medios naturais e as súas aplicacións no contexto da sociedade. Desenvolve o estudo das propiedades significativas dos principais compoñentes (relevo, clima, augas, biota) tendo en conta as súas interaccións complexas na paisaxe. Introduce unha perspectiva ambiental da Xeografía da natureza dende as posibles configuracións das unidades biofísicas.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecemento das claves e desenvolvemento do ámbito da Xeografía física.
A4	Conciencia crítica da relación entre os fenómenos xeográficos, físicos e humanos, a diferentes escalas territoriais.
A8	Desenvolvemento e aplicación dos procedementos de traballo de campo.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B4	Comunicación oral e escrita no idioma propio.
B7	Capacidade de razoamento crítico.
B15	Sensibilidade cara temas ambientais.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Conciencia crítica da relación entre os fenómenos xeográficos, físicos e humanos, a diferentes escalas territoriais.	A4	B1 B4 B7
Coñecemento das claves e desenvolvemento da Xeografía física.	A1	B1 B7 B15
Desenvolvemento e aplicación dos procedementos de traballo de campo.	A8	B4 B7 B15

Contidos

Tema

1. Bases teóricas e metodolóxicas da Xeografía física.
 2. Compoñentes dos medios naturais. propiedades e dinámica.
 3. Dimensións integradas dos medios naturais. Xeografía física global.
- 1.1. Antecedentes e configuración do campo científico da Xeografía física.
 - 1.2. Magnitudes xeográficas. Sistemas biofísicos e diferenciación de escalas espazo-temporais.
 - 1.3. Orientacións básicas e aplicadas da Xeografía física na sociedade contemporánea.
 - 2.1. Clima e augas. Nocións básicas de climatoloxía e hidroxeografía.
 - 2.2. Relevo e biota. Nocións básicas de xeomorfoloxía e bioxeografía.
 - 3.1. Definición das unidades complexas. Xeosistemas, territorio e paisaxe.
 - 3.2. Fenómenos de cambio. Riscos naturais e intervención humana. Perspectiva ambiental.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	14	14	28
Estudo de casos/análises de situacións	7	14	21
Seminarios	7	7	14
Saídas de estudo/prácticas de campo	8	16	24
Titoría en grupo	6	3	9
Actividades introdutorias	4	6	10
Probas de tipo test	4	40	44

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos de formación básica, teóricos e metodolóxicos co apoio de recursos documentais, bibliográficos e audiovisuais.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecerlo, interpretalo, reflexionar e adentrarse nos procedementos metodolóxicos.
Seminarios	Actividades enfocadas a preparación, desenvolvemento e razoamento crítico final do traballo de campo, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Aplicación dos coñecementos a situacións concretas para adquisición de habilidades e destrezas en espazos exteriores non académicos.
Titoría en grupo	Sesións que os alumnos manteñen co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Nas actividades introdutorias axuda e apoio ao alumno/a coa finalidade de situar o contexto da materia. Articulación dunha autoavaliación de mínimos cara o desenvolvemento posterior da materia. Nos seminarios orientación para lograr unha aprendizaxe significativa das secuencias teórico-prácticas na preparación e desenvolvemento dun traballo de campo. Nas prácticas de campo, acompañamento e resolución de problemas dirixidos coa finalidade de favorecer a observación participante, a formulación de hipóteses, e o uso de instrumentos e técnicas específicas.
Seminarios	Nas actividades introdutorias axuda e apoio ao alumno/a coa finalidade de situar o contexto da materia. Articulación dunha autoavaliación de mínimos cara o desenvolvemento posterior da materia. Nos seminarios orientación para lograr unha aprendizaxe significativa das secuencias teórico-prácticas na preparación e desenvolvemento dun traballo de campo. Nas prácticas de campo, acompañamento e resolución de problemas dirixidos coa finalidade de favorecer a observación participante, a formulación de hipóteses, e o uso de instrumentos e técnicas específicas.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Nas actividades introdutorias axuda e apoio ao alumno/a coa finalidade de situar o contexto da materia. Articulación dunha autoavaliación de mínimos cara o desenvolvemento posterior da materia. Nos seminarios orientación para lograr unha aprendizaxe significativa das secuencias teórico-prácticas na preparación e desenvolvemento dun traballo de campo. Nas prácticas de campo, acompañamento e resolución de problemas dirixidos coa finalidade de favorecer a observación participante, a formulación de hipóteses, e o uso de instrumentos e técnicas específicas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Saídas de estudo/prácticas de campo	Elaboración dun documento por parte do alumno no que se reflicten as características do traballo levado a cabo. Os alumnos deben describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, mostrar os resultados obtidos ou observacións realizadas, así como a análise e tratamento de datos.	30%
Actividades introdutorias	Proba de identificación/asociación para avaliación do estado inicial de coñecemento e competencias. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve a partires de imaxes, cadros ou datos.	5%
Probas de tipo test	Proba para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellar elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	55%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todo o alumnado ten dereito a ser avaliado mediante un exame final.

Bibliografía. Fontes de información

REFERENCIAS BÁSICAS

CLIFFORD, N.J. et al (2009) Key concepts in Geography. London, Sage.

FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, A. (coord)(2003) Introducción a la Geografía. Madrid, CER Areces.

SPENCER, E.W. (2003) Earth Science. New York, McGraw Hill.

TARBUCK, E. & LUTGENS, F. (1999) Ciencias de la Tierra. Madrid, Prentice Hall.

REFERENCIAS ESPECÍFICAS

AYALA, F. & OLCINA, J. (2002) Riesgos naturales. Barcelona, Ariel Ciencia.

MARTINEZ DE PISON, E. (2000) Estudios sobre el Paisaje. Madrid, UAM.

PASCUAL, J.A. (2004) Revoluciones en las ciencias naturales. Madrid, Miraguano.

URIARTE, A. (2003) Historia del clima de la tierra. Vitoria, RGM

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xeografía aplicada: territorio e paisaxe/O02G250V01505

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Fontes de Información en Humanidades/O02G250V01101